

Att som företag hantera årets tvära kast och osäkerhet i internationell handel

Det globala handelssystemet präglas av stor osäkerhet efter en mängd utspel från den nya administrationen i USA. Utspel kring inrikespolitik, geografiska territorier, handelsbalans och fredsförhandlingar kommer löpande, interagerar ofta och hinner ibland knappt förmedlas innan de dras tillbaka eller ändras. Marknaden gillar inte osäkerhet och företag gillar inte risk som kan stå dem dyrt, det ser vi på börserna runtom i världen och på det ökade guldpriset.

Hur ska företag agera och minimera sin risk? Klassificering och leveransvillkor i offerter, skriftliga ordererkännande och avtal är viktigare än någonsin för att hantera affärsrisk. Leveransvillkor avgör vem som står för risken och vem som betalar frakt och avgifter såsom tullar. Att ha koll på sina leveransvillkor i internationella affärer är därför högaktuellt nu. Längre ner i texten finner du många fler konkreta tips på hur ditt företag kan navigera när det är oreda i global handel.

Den 2 april presenterade Trump nya, höjda, differentierade importtullar gentemot omvärlden – som bara delvis trädde ikraft medan många direkt pausades 90 dagar i väntan på förhandlingar, ny deadline 9 juli (den här artikeln uppdateras i mitten på augusti). Under tiden infördes en generell tull på 10%. Såväl marknaden som världen har svarat i olika former men första juli var fortfarande få avtal slutna.

Ett betydande globalt problem i relation till de här utspelen är att tilliten till USA och även till stora internationella överenskommelser såsom Agenda2030, Nato, ingångna frihandelsavtal mm rubbas. Om utfästelser från högsta ort och avtal av den här digniteten plötsligt kan få annan innebörd, ändras från dag till dag eller helt sluta gälla, utifrån vad som upplevs som nyckfulla givar, vilka spelregler ska företag då utgå ifrån i egna affärsbeslut? Effekten blir avvaktan och nedgång i tillväxt och ekonomier.

Investerarna och börserna håller månatligen noga ögonen på uppdaterade inflationssiffror i USA. De större effekterna av tullar och andra beslut väntas dock komma tidigast i kvartal tre 2025 pga bl a befintliga varulager och att vissa varor inte behöver köpas löpande. Amerikanerna har dessutom köpt och bytt bl a bilar inför det aviserade beslutet om stora biltullar.

Sverige har inte egna tullar gentemot USA, vi har de mellan EU och USA. För Sveriges del ser den totala handelseffekten ut att på 3-5 års sikt bli måttlig i stort även om handeln med USA förväntas minska både för export och import. För vissa branscher och enskilda bolag eller affärer kan påverkan mycket tidigare dock bli förödande och vi får räkna med att den ekonomiska tillväxten minskar generellt på kort sikt. I en undersökning från Business Sweden i juni med över 300 svenska industriföretag uppger ca hälften att de kommer att dra ned på importen från USA till följd av USA:s tullar och motåtgärder från EU. Många drar också om sina leveranskedjor till Europa från USA och Kina.

En vara som drabbas av en tull drabbas av en av följande scenarier: tullkostnaden läggs på varan som blir dyrare till konsument i det landet den säljs, det i sin tur kan leda till att konsumenten väljer en alternativ vara om det finns en sådan, betalar ändå eller avstår helt. Importören kommer rimligen att vända sig till exportören och försöka förhandla ner priset. Nivån på de aviserade tullarna den 2 april kan dock inte förhandlas bort, sådana marginaler finns inte i globala handelskedjor.

Forskning visar att värst drabbas landet som inför tullar pga det ökar kostnader, risk och osäkerhet. Det är därför bra om EU (och världen) håller fast vid ingångna avtal och i minsta möjliga mån inför mottullar snarare än trappar upp. Amerikanska varor som ska drabbas av mottullar ska väljas med strategisk omsorg. Det finns en klar varulista från EU för att lägga importtullar på amerikanska varor som svar på de initiala aluminium-/ståltullarna. I månadsskiftet juni-juli pågår förhandlingar mellan EU och USA kring såväl sektorstullar som de pausade 20%-tullarna för alla varor från EU, aviserade 2 april. Förhoppningsvis vet vi utgången av förhandlingarna och mer om dess effekter efter sommaren. Enligt

Kommerskollegium, baserat på scenario utifrån aviserade tullar, kommer ett nytt läge för Sveriges export och import, efter omformade leveranskedjor, synas först på medellång sikt, 3-5 år.

En ljusning skulle kunna vara om Trumpadministrationen i förhandlingarna pudlar kring sin, numera ganska berömda och för oss obegripliga, tullsatsberäkningsformel genom att ändra 0.25 koefficienten till närmare 1 såsom initialt föreslaget av den amerikanske formelskaparen, vilket skulle sänka de nu aviserade tullsatserna med 75%. Därifrån, i EUs fall 5%, kanske konsument, importör och leverantör kan hitta en väg framåt som skulle lugna handelskriget och marknaderna – men det är oklart om det ligger i Trumps intresse. Trump öppnade först för förhandling, frågan är vad han hade tänkt ta med för krav till förhandlingsbordet. (Grönland?!) I slutet på juni var istället beskedet att förhandling kanske inte blir aktuellt utan ersätts av ett besked per post. Vi får se vad som hänt och om det klarnat när vi återvänder från industrisemestern. Många hoppas på en stabilisering i policyskapandet från den nya amerikanska administrationen i Q3 – återstår att se.

Tips till företag för att navigera och minska risk

Utifrån rådande osäkerhet och omöjlighet att tolka främst Trumpadministrationens utspel utifrån ett rationellt perspektiv finns ändå några tips till exportföretag och underleverantörer som ingår i internationella leveranskedjor:

- Klassificering av varor och tjänster. Varukoden avgör tullsatsen och kan bli avgörande för hur ens varor drabbas. Det är därför bra att se över sina varors klassificering.
- Leveransvillkor! Incoterms 2020® ICC redan i offerten kan avgöra om er order kommer gå med vinst. Era leveransvillkor bestämmer vem som står för fraktkostnad, importtullar, avgifter och försäkringar. De avgör er risk i affären och därmed det pris ni ska offerera för att inte riskera att sälja utan vinst eller t.o.m med förlust. Var uppmärksam på att det finns dels globala Incoterms 2020® ICC (International Chamber of Commerce) dels amerikanska Incoterms. Hänvisa därför alltid till hela harangen **Incoterms 2020® ICC** i direkt anslutning till ditt valda leveransvillkor i din offert, ordererkännande och avtal.
- Se till att ni behärskar leveransvillkoren, det är en bra investering oavsett om ni säljer till Umeå, Ukraina eller USA. Det finns många kurser, tex genomför Mellansvenska Handelskammaren utbildningar med jämna mellanrum.
<https://mellansvenskahandelskammaren.se/export/> Vår rekommendation är att alla företag som inte redan känner att de behärskar leveransvillkoren (Incoterms 2020® ICC) går en utbildning eller på annat vis informerar sig för att kunna använda dem korrekt.
- Se till att ni i ett avtal, alternativt i offert och ordererkännande, har betalningsvillkor och valuta specificerade. Se till att valutasäkra på ett eller annat sätt om ni inte vill stå med valutarisken för nu rör sig även valutorna.
- Se till att ni har ett Affärskontrakt med val av lands lag för tolkning och var prövning sker. Ta hjälp av Business Sweden, Handelskammare och jurist för att se att nödvändiga delar är med i ditt avtal och att ni förstår innebörden.
- Goda relationer. Håll nära kontakt med era närmsta leverantörer och kunder för att hålla er informerade och få tidig information eller känsla för ev rubbningar eller insatser.
- Prissättning. Uppdatera era prisberäkningskalkyler med aktuella värden på inköp, löner, valutor (om ni inte valutasäkrat) mm för att säkerställa lönsamhet så ni vet om ert förhandlingsutrymme, för förhandlingar kan ni räkna med.
- Se över era varor och komponenters försörjningskedjor både bakåt och framåt för att förstå påverkan. Går det att byta ut någon komponent som kommer att drabba er vara av

onödiga/onödigt höga tullar? Går det att ta varor som idag går via ett lager i USA till Kanada direkt från tex lager i Sverige eller EU? Om mer än 25% av värdet av en vara tillverkas i USA krävs efterlevnad av USAs exportkontrollregelverk.

- Var uppmärksam, när handelssystem omformas finns det risk för mindre seriösa aktörer att agera för att nästla sig in, särskilt kring korruption, penningtvätt, dual use varor och aktörer/vägar/marknader för att kringgå införda sanktioner. ISP och Kommerskollegium är hjälpsamma aktörer i dessa frågor.
- Dela erfarenheter och lösningar med andra exportföretag. Mellansvenska Handelskammaren har tex ett exportnätverk och säkert har er branschförening relevanta kontakter.
- Se över er affärsmodell för affärer med USA (agent/ distributör/egen närvaro) och möjlighet till extra leveranser/lager i USA inför nya tullträdelsor.
- Omvärldsbevakning. Förbered er men agera inte på utspel, utan på det som till slut implementeras utifrån executive orders eller beslut i kongressen. Även dessa kan dock komma att återtas eller ändras av Trump själv, möta juridiska utmaningar och överklagas har det visat sig. [Federal Register :: Document Search](#) (filtrera på Presidential documents, executive orders, Trump)
- Utkristallisera och förbered för olika scenarios som kan påverka specifika produkter, produktgrupper eller kunder till företaget och möjliga lösningar.
- Vilka marknader (befintliga och eller nya) ska ni fokusera på de närmsta åren? Se till att sprida riskerna i produktsegment, kunder, marknader och i leverantörsled.

Har du frågor eller funderingar kring tullar, leveransvillkor eller export du vill bolla? Tveka inte att höra av dig till Dalarnas exportexperter. Om du behöver kontaktuppgifter eller är osäker var du ska börja så börja här: www.exportarenadalarna.se

Med en Exportcheck från Region Dalarnas företagsstöd kan ni få ekonomiskt stöd för att anlita kompetens ni saknar, göra marknadsanalyser, anpassa produkter, se över avtal, delta i mässor och på olika sätt få stöd i att anpassa företaget till nya förutsättningar.

<https://www.regiondalarna.se/verksamhet/regional-utveckling/projektmedel-stod-och-bidrag/foretagsstod/exportcheck-dalarna/>

Vill du eller dina kollegor veta mer eller har frågor:

- På www.exportarenadalarna.se samlar vi allt och alla kring export från Dalarna
- USAs aktuella tullar för oss mm: <https://www.kommerskollegium.se/importera--exportera/handla-utanfor-eu/handelskonflikten-usaeu/>
- Kommerskollegium tulljour <https://www.kommerskollegium.se/handelskonflikten-usaeu/hur-paverkas-svenska-foretag-av-usas-tullar/>
- Kommerskollegiums nyhetsbrev: <https://www.kommerskollegium.se/om-oss/nyheter/>
- Mellansvenska Handelskammaren har ett exportnätverk för medlemmar: <https://mellansvenskahandelskammaren.se/export/>
- Tullverket kan stötta i frågor kring klassificering <https://www.tullverket.se/foretag/internationellhandel/importeravaror/omtullarochavgifter.478aa922815794d801e214.html>
- ISP kan svara på frågor om dual use mm <https://www.isp.se/>

USA ÄR fortfarande en stor och spännande exportmarknad

- Över 1600 svenska företag finns på plats i USA
- USA är fortfarande en spännande marknad men den bär nu betydligt högre risk
- USA är inte bara en marknad, det är många marknader i en. Delstaterna har olika givna omständigheter och är i många delar självstyrande. 20 svenska handelskamrar runtom i USA kan bistå med regional info och nätverk [Team | SACC-USA](#)
- USA är en marknad känd för hög etableringskostnad men i gengäld hög avkastning. En etablering från första kontakt till anställda på plats tar ofta 3 år.
- Bra juridisk hjälp på plats kan vara till stor nytta för att undvika bekymmer
- I USA är nätverk, personliga eller indirekta kontakter och vem du känner av stor vikt
- I USA är spontana och återkommande "Thank you" och att lyfta uppskattning en del av kulturen (apropå Ovala rummet..).
- Transportkostnader till och inom USA är förhöjda i dagsläget utifrån att många lägger upp lager inför nya tullar. Det kan tillkomma nya höga hamnavgifter på fartyg som är *byggda* i Kina (alltså inte vilken flagg de går under) som kan fortsatt påverka fraktpriser. Inte infört än.
- Överväg att söka en regional exportcheck för den USA-anpassning ni är betjänta av

Uppdaterad 250703